Kállai Katalin

Kézikönyv gyakorló macskáknak I.

– Te, molyrágta. Ígérd meg, hogy egyszer elmegyünk a világ végére.
– Naná! És ott is maradunk.

A gépíró technikai előszava:

Tekintve, hogy alig néhány év volt az életemben, mikor nem éltem együtt azon szenvedélyes lényekkel, akiket az emberek – kellően leegyszerűsítve – macskának neveznek, most már nyugodtan elmondhatom. Ezeket a vérengző gyilkosokat én egytől egyig szeretem. Tulajdonképpen rajongok értük. A lelkükért, amelyik macskabundába bújva napról-napra, pillanatról-pillanatra a létezés nagyszerűségéről mesél. A bátorságukért, amellyel, engedve az egójuknak, képesek életük nagy részét mély, pihentető alvással tölteni. Az általános nagyszerűségükért, ami, ha hagyod, beszivárog a létezésedbe. Mégis. Nehéz ezt mondani, de volt egy. Egyetlen egy, aki az idő múlásával egyre kitörölhetetlenebb nyomot hagy bennem. Egy Cézár nevű lény az ősi Sziámiból... Megjegyzem, ezt az enyhén szólva is hivalkodó megszólítást mindössze hathetesen vívta ki magának. Aztán jött a többi név is. Herceg (csak így szerényen), Lapát (a füle miatt), Cerka (mert olyan soványka) és ennek a továbbfejlesztett változatai: Cirka, Cirkusz, Circus Maximus... Mindegy. Ez a Cézár az élet nagy bölcsességeinek a tudója volt. Szemérmesen szerette az embert, de méltósággal és fenségesen. Ugyanakkor – és ezt nem is titkolta – mindig az övéi voltak az elsők. Kimászkált a hegyen, bandázott, harcolt, szaporította az utódait, úgy csinált, mintha szabad lenne. Azt hiszem, az is volt. Szabad.

De a szabadságnak ára van...

Cézár, aki itt bent megismert egy családot, ott kint, a kerten túl pedig becsekkolt egy halálos kalandba, sokat tudott az életről. Szeretetről, ragaszkodásról, felelősségről, barátságról, szerelemről, apaságról, félelemről, betegségről, gyilkos és öngyilkos ösztönökről, egy másik faj iránti tiszteletről. Ismerte a követelőzést, a szemérmet, és az emberi világban való eligazodás kifinomult praktikáit. Így született. Bölcsnek. Próbáltam rávenni, hogy ossza meg a tudását, az érzéseit, fékezhetetlen életkedvének apró örömeit a kisebbekkel, a gyámoltalanabbakkal, és minden olyan gyakorló macskával, amelyik még nem tanulta ki egy kétlábú teljes leigázásának a fortélyait. És egyébként is. Az emberek már annyi szakszerű macskakönyvet írtak. Legyen egy szakszerűtlen is. Egy macskától.

Nos, sikerült rávennem. Ami itt következik, Okonor Cézár fókajegyű sziámi műve, aki a harmadik évezred gyermeke. Született: 2000. november 1-én.

SZÜLESS MEG, MUTASS SZERETETET,
DE NE ADD FÖL ÖNMAGAD

Burokban születtem. És ha azt hiszitek, hogy ez jó, marhára tévedtek. A burokból kiszabadulni. Na, az jó! Mázli. Így neveztek el az első gazdáim (anyám gazdái), és már csak azért is szuper volt lelépni tőlük, hogy ezt a nevet egy életre elfelejtsük.

Ronda! – mondta az új helyemen az egyik tudatlan, akit úgy hívtak hogy „estig átviszünk a szomszédba a nagymamához", és még sose látott sziámit. Pláne nem ilyen görögösen ívelt orrút. Na, ott kezdtem visszavágyni a „mázlikhoz". (Később még zuhannyal is lelocsolt. Állítólag véletlenül. De kedvesen mosolygott – mit mondjak, ezzel kint voltam a vízből – én meg hagytam, hogy örüljön. Viszont a vizet azóta se nagyon...)

Szóval, ha horgászmacska vagy, nem ezt a könyvet kellett volna megvenned.

Aztán este odanyomtak egy másik nőnek, miután dobozzal együtt megpróbáltak begyömöszölni egy világító fa alá, és neki úgy kellett csinálni, hogy örül. Elkezdett szörnyűbbnél szörnyűbb neveket hadarni. Macskóca, Cicmic, Cicó, Füli. Ezeknek fogalmuk nincs a lélek méltóságáról. Már akkor láttam. Embrióka mondtam magamban, Embri, Émbör, Öregémbör. Mit szólnának, ha ez lenne a nevük, csak azért, mert embernek születtek. Vagy éppen Füli. Mert nekik is van fülük. Igaz, nem jó semmire. Majd kiesek az ágyból hajnalban, a kertben akkora élet van, ezek meg ájultan alszanak. Én ugyan még elég kiscsávó voltam, de – gondoltam – mindjárt megnövök, és jobb, ha ilyen hülye nevekkel nem égetem magam. Végül aztán valamelyik aránylag normális neveket is mondott. Mikor a Cézárnál tartott, elkezdtem dorombolni. Ők meg elkezdtek jobban lenni. (Erről részletesebben a dorombolás fejezetben.)

Cézár lettem.

Az első törvény:

NE HAGYD MAGAD MINDENFÉLE HÜLYE NEVEKKEL LEALÁZNI!

Állj. Ne dőlj hátra, ne hagyd abba az olvasást te sok Kleopátra, Nofretéte, Lincoln elnök és Sir John Gielgud. A baj csak ezután kezdődik. Mert ezek nem hagyják abba. Nap mint nap újabb és újabb nevekkel

bombáznak. Minél nagyobb leszel, annál több a gügyögés. Komoly, többgyermekes anyák, sokcsaládos férfiak önbecsülését teszik tönkre közülünk ilyen és hasonló nevekkel:

Édespiciirgumburgumpuhamancsúmacskacicókámmostmegzabbállak.

Szóval ennek a harcnak sohase lesz vége...

Tehát. Elővesznek a dobozból végre – a doboz amúgy buli, csak ne ragasztózták volna rá a tetejét – persze, hogy összecsinálja magát a szétparázott négylábú. Ezek meg kiesnek a cipőjükből, hogy milyen büdös van. Akkor már tudtam, hogy címet tévesztettem, a fene se akart ebbe az elmebajba becsekkolni, majd ha három anyám lesz és egyik se sziámi.

A lényeg a lényeg, meg kell nevelni az összes függőleges járású szarházit!

És ezen a ponton nyugodjon meg minden házimacska, nekem se elsőre sikerült. Már épp kezdtem volna lenyomni őket, az öreglányt, aki lerondázott, most meg utyuliputyuli, a vén csávót, aki beleragadt a *rakjátokkiakertbeadögöt!* jellegű altesti humorba, meg a többi retardáltat. Köztük a sovi kiscsajt az idétlen csávójával meg a csillogó ruhás, lomha testű szerencsétlent, aki kiengedett a dobozból, de közben azt se tudja, merre az annyi, csak álmatag szemekkel ismételgeti, hogy kaptam egy macskát, kaptam egy macskát, amely textus több szempontból is problémás. A macskát kezdtem érteni. Ennél a fügőleges járású fajnál (ősi japán nyelven: musaineki ketlabonjarni) a 'macska' a dicséretet, a feltétlen behódolást jelenti. Parabolaként fordul elő a nyelvezetükben. Eredeti jelentése: felsőbb hatalom. Hogy miként lehet ajándékba kapni, az legyen a kétlábú, kétbalkezes nyüzügék titka. (Azért kíváncsi lennék, hol ejtik el azt a rengeteg húst, amit hetente hazacipelnek.)

De akkor jött az óriás.

Keresztben volt majdnem akkora mint a függőlegesek. És irtó bűzt árasztott. Viszont lóbálta a füleit. A felépítése hasonlított ugyan az enyémre – visszintes test négy lábon szökdécselve –, de a zsigeri undor, amit kiváltott, a darwini törzsfejlődés rendszerében a legtávolabbra helyezte a piramis csúcsán elhelyezkedő fajomtól. Nagyjából az amőbák tájékára. Itt kénytelen voltam meghátrálni, ami – ha nem is végérvenyesen – de átmenetileg roncsolta az önképemet. (Innen szép nyerni.) Egy macskányi résen berongyoltam a kandalló mögé, aminek megvolt az az előnye, hogy nem tudtak utánam jönni. Helyette térdre roskadva könyörögtek, hogy jöjjek ki, miközben egy sürgető hang azt ismételgette, hogy kihűl az ünnepi vacsora. Először éreztem azt a furcsa bizsergést, azt a semmihez nem fogható érzéki örömöt, hogy hatalmam van fölöttük.

Ott maradtam teljes két napig.

Második törvény:

LÓGJ MEG ELŐLÜK!

Azt a balhét! A fiatalabb hím – eleve utáltam, az zárt a dobozba – úgy fölszívta magát, hogy órákig le-föl rohangált. A lomhánál fiatalabb, töksovány csajszi előbb röhögőgörcsöt kapott, majd próbált ő is kicsalogatni, mondván jöjjek már elő, mert eddig is idióta volt a családja, de innentől tuti nem tudja őket felvállalni. Kitelepül Ausztráliába. Elsőre ennél jobban nem lehetett volna megszivatni őket. Kivéve, ha kiszabadulsz a hülye szatyorból a verdájukban, és bemászol az általuk fékpedálnak nevezett cucc alá. Ilyen is van. Tudom, mesélték a többiek. Na, akkor mind ottmaradtok.

Mindenesetre két napnál tovább nem szerencsés a kandalló mögött tanyázni, mert sanszos, hogy szalonna felkiáltással olyasmit lóbálnak előtted, aminek nem tudsz ellenállni. Hogy mentsd a menthetőt, kellő méltósággal óvakodj ki. És őrizd meg akkor is, ha röhögve közlik, hogy az, amelyik bement, nem fekete színű macska volt.

Röviden szólva lényeg a komfort. Pontosabban a komfortérzés. A hatalom ízével a szádban ezt már könnyű megszerezni. Határozottan, pontos tervek szerint cselekedj! Szisztematikus céltudatossággal fogadtasd el velük, hogy vesztes helyzetükből nincs kiút. Fald be a szalonnát, majd húzz vissza a kandalló mögé, hogy hozzanak még egy szeletet. Harmadszorra már eltorlaszolják az utat, de akkor tarold le az összes szobanövényüket. Elég, ha miszlikekbe téped, ne zabálj belőle, mert elvisznek egy állatorvos nevű csávóhoz, aki a legalattomosabb ellenséged. Nagyon vigyázz vele, mert számtalan példány létezik belőle! Ha az egyiket legyőzöd, jön a másik. Úgy működnek mint egy földalatti terrorszervezet.

Harmadik törvény:

HALÁL AZ ÁLLATORVOSOKRA!

Ha kapásból nem csinálod ki, legalább harapj bele. Kis szerencsével azt se ússza meg.

...Miután kikotortak a kandalló mögül, volt egy kis nyugalom. Leszámítva, hogy undorító kajákkal próbálkoztak, mindenféle divatos GMO hulladékkal, azokat egyék meg ők! (Meg is eszik...) Végül belőttek egy magamfajta kiscsávóknak való fűrészport, állították, hogy komoly kutatásokra szakosodott laboratóriumokban direkt nekem kísérletezték ki, de teszek a tudósokra, ennek semmi íze, csócsálhatod, mire föloldódik a nyáladban. Két nap se telt bele, állítólagos oltásokra hivat-

kozva elhurcoltak a már említett állatorvos nevű gengszterhez. Mikor meglátta a frissen szerzett, teljesen felszínesnek tűnő sérüléseiket, rohant a fertőtlenítőért, miközben hosszan ecsetelte, hányféle súlyosabbnál súlyosabb betegséggel számolhatnak. Végre egy jó hír. Kérdezte, elhozták-e a macskát is, mert közben én, méltóságom teljes megőrzése mellett, némán lapítottam a szatyorban. A végtelen gőgöt genetikusan hordozom. (Plusz emiatt az elcseszett, harmadik évezredi genderprobléma miatt is tartanom kell magam. Kénytelen vagyok megmutatni, hogy milyen egy klasszikus értelemben vett kandúr.)

A tű, amit a dinoszaurusz belém döfött, alig volt nagyobb mint én, és ez volt az a pillanat, mikor reflektált hatalommániásként elköteleződtem a ‚Halál az állatorvosokra' elnevezésű népi mozgalom mellett. Be kellett látnom ugyanis, hogy a fizikai erőfölény legyőzi az intellektust. Elhangzott egy bizarr jelentésű szó is, úgymint ivartalanítás, aminek az eldöntéséhez kaptak pár hónapot a függőlegesek. Jó nagy gázban lehetnek. El kell dönteniük, hogy ivartalanítsák-e őket.

De ahelyett, hogy ezzel foglalkoztak volna, otthon összegyűltek egy nagy kupacba és egymástól kérdezgették:

Mi legyen a macskával?

A sovi kiscsaj amellett kardoskodott, hogy kell egy macskaajtó és járjon ki a kertbe, elvégre egy macskának is vannak szabadságjogai. (Még jó.) Az ellentábor azt ecstelte, hogy milyen büdös tud lenni egy kandúr, (nem értem, miről beszélnek) ráadásul összeszed minden betegséget. A FIV-re, a FIP-re, a macska AIDS-re gondoltak, de a sovika meggyőzte őket. Alea iacta est. A kocka el van vetve, mondták. Vajon, miért gondolják, hogy bármi olyasmit tehetnek velem, amibe nem egyeztem bele.

(Itt tennék egy kitérőt. Tudom, tudom, macskeszok, a ti életetek többnyire már a négy falon belül zajlik. Bezárva. A szabadság helyett. Ha úgy veszem, én vagyok az utolsó mohikán. Akit még nem zártak be a saját biztonságára hivatkozva. De mikor járt együtt a szabadság a biztonsággal?.....)

Negyedik törvény:

TAPOGASD KI A HATALMI RENDSZERT!

Az alárendeltekkel az a gond, hogy bizonyos erőviszonyok mentén csoportokba szerveződnek. Akkor nehezebb velük. Főként, ha gyártanak hozzá ideológiákat. Ezek itt – negligálva egy jól bevált évezredes hierarchiát – nagy egyetértésben vannak abban az alapvető kérdésben, hogy nekik kell irányítani engem. Szánalmas. Szerintük például nem kéne az ebédlőasztalon sétálva belezabálnom abba, amit ők esznek. Könyörgöm,

itt minden kaja az enyém! Idióták. És most figyelj, mert az elején a legkönnyebb elcseszni. Már a legeslegelső pillanatban tudatosítsd magadban, hogy az erőfölénnyel, amit a nagy, lusta, ügyetlen testük jelent, nem mennek semmire. Feltéve, ha képes vagy őket célzottan manipulálni.

Vegyünk például egy merőben triviális esetet. A túlkoros alfahím (tudod, a *‚neislássamkúrjukkiakertbe'* jellegű fazon) kezd elgyengülni attól, hogy látszólag (merő megtévesztésből, persze) elfogadod a játékszabályokat. Egy Oscar-díjas alakítást meghazudtoló módon, párás tekintettel, csendben-rendben üldögélsz a lába mellett vacsora közben, ő meg úgy reagál, hogy elkezdi lecsempészni neked a legjobb falatokat. És ez még csak a kezdet. Semmi perc alatt már az ölében ülsz és a tányérjában túrkálsz azzal az ellennállhatatlanul görögös orroddal. A tudatmódosított függőlegesek meg sikongatva tapsikolnak a vezérnek.

Győztél. Kiütötted az alfahímet.

Mibe került? Letapogattad a hatalmi rendszert. Na, csak így tovább, lúzerek.